Az Apolló Kulturális Egyesület és a Bóbita Bábszínház közös produkciója

Az ember tr.

Koncepció és szinopszis

1. **Koncepció**

Madách Imre emberiségköltemények, *Az ember tragédiájá*nak színházi, bábszínházi feldolgozásai általában az eszmék ellentéteit hangsúlyozták, és elsősorban grandiózus színpadképek sorozatára épültek. A Bóbita Bábszínház és az Apolló Kulturális Egyesület közös produkciójának színrevitelekor az osztályterem - mint redukált színházi tér - adta lehetőségek motiváló erővel bírtak. (Az előadás egyébiránt fórumszínházi, kamaraszínházi körülmények között is játszható.) A különböző bábtechnikák által kínált opciók pedig a történelmi és a keretszínek esetében is újabb értelmezési tartományt nyitottak meg.

Kiindulási pont a mű tantermi színházi bemutatását illetően az volt, hogy élő, izgalmas, a bábszínház és az alternatív színház formanyelvén megszólaló előadás szülessen, célzottan az ifjúsági korosztálynak. A középiskolások számára ez a dráma a magyar irodalmi törzsanyag része, mégis rendkívül nehezen érthető: nyelvezete, tematikája és dramaturgiája meglehetősen távol áll a tizenévesek jelenlegi problémáitól.

Rosner Krisztina dramaturgiai munkája nyomán a rövidített, de nem csonkított madáchi szöveg sűrítetten, a bábjáték műfaji sajátosságaira is figyelve mondható, játszható, értelmezhető színpadi szöveggé vált. A „nagy eszmék" elvont hangsúlyozása helyett a főszereplők közötti ellentétek egyfajta kiélezett generációs konfliktusként manifesztálódtak, ebből értelmeződtek az egyes szereplők által képviselt sajátos értékek.

Az egyes madáchi színek értelmezését minimalista, de multifunkcionális díszletek között élőjáték, kesztyűs, marionett, bunraku és síkbábok, valamint árnyjáték, képmutogató és maszkos játék, illetve videóbejátszás segítségével tettük meg. A változatos, jelentést hordozó technikák és az eszmék társításán keresztül megragadható a történelem és az egyén kapcsolata, a nehézkes, ám fontos madáchi érvek egy eddig nem kiaknázott esztétikai dimenzióban jelennek meg.

Apolló
Kulturális Egyesület
7633 Pécs, Endresz György u.2/b.
Adószám: 18320004-2-02
Bsz: 50800111-11069210

2. **Szinopszis/ szín-opszis**

A mű a Biblia teremtéstörténetét használja kezdőképként. Isten alakja az első három színben nem sokban emlékeztet a kereszténység Istenére, Lucifer pedig nem az „örök rossz" megtestesítője, csupán a „tagadás szelleme". Miután Lucifer szembeszáll a teremtésben megdicsőült Istennel, vitatkozni kezdenek. Az Úr és a bukott angyal végül fogadást köt: Lucifernek jogában áll próbára tenni a teremtett világot, és annak lelkét, az embert. Lucifer első csatáját a Földön siker koronázza: az ember kíváncsiságát és nagyképűségét kihasználva sikerül rávennie, hogy szakítson az Édenkert tiltott gyümölcseiből – bár Éva végül csak a Tudás fájáról vesz, a Halhatatlanságéról nem.

A Paradicsomból kiűzött első emberpár hamar megbánja tetteit, de érdekli őket jövőjük. Lucifer célja az ember kudarcának bizonyítása, s megpróbálja az ideálokkal teli, első emberpárt kiábrándítani önmagukból. Álmot küld Ádám és Éva szemére, és álmukban végigvezeti őket az emberiség fontos történelmi korszakain, hogy meggyőzze őket, az ember bukásra ítélt teremtmény. A történeti színek során Ádám és Lucifer vitái adják a mű cselekményszervező erejét. Bár Lucifer a keretszínekben lenézi az embert, s a felsőbbrendű lény megvetésével közelít hozzá, a történeti színek során egyenlő félként kezeli Ádámot.

Az utolsó keretszínben Lucifer tagadja az emberi szabad akarat létezését. Ádám kétségbeesésében az öngyilkosság mellett dönt, így akarja bizonyítani szabad akaratának létét, s egyben elkerülni a történelemben látott csalódások sorozatát. Tettétől az érkező Éva szavai térítik el: Éva gyermeket vár. Ádám ekkor megadja magát az Úrnak, belátja, hogy folytatnia kell az életet. Bár reméli, hogy a látott álom nem válik valósággá, kérdések gyötrik. Mi lesz az ember sorsa? Van-e folyamatos fejlődés? Kérdéseire ennyit kap válaszul az Úrtól: „Küzdj' és bízva bízzál!"

1. szín – Mennyek (nincsenek bábok, élőjáték)
2. szín – Paradicsom (két kis faládában a kb. 60 cm-es Ádám és Éva marionettbáb + Lucifer báb)
3. szín – a Paradicsomon kívül (Ádám, Éva, Lucifer kesztyűsbábok)
4. szín – Egyiptom (síkbábok)
5. szín – Athén (árnyjáték/ sziluettjáték)
6. szín – Róma (cseh marionett)
7. szín – Konstantinápoly (szoborbábok)
8. szín – Prága (bunraku bábok)
9. szín – Párizs (fekete-fehér filmbejátszás)
10. szín – Prága (bunraku bábok)
11. szín - London (vásári képmutogató képek és sík vásári figurák)
12. szín – Falanszter (maszkos játék)
13. szín – Űr (projektoros vetítés)
14. szín – Eszkimó (miniatűr bábok - 6-8 cm, asztali játék)
15. szín – a Paradicsomon kívül (kesztyűsbábok)

Apolló
Kulturális Egyesület
7633 Pécs, Endresz György u.2/b.
Adószám: 18320004-2-02
Bsz: 50800111-11069210